JYX JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Kannasoja, Sirpa; Ruonakangas, Santra; Närhi, Kati; Rantamäki, Niina; Kokkonen, Tuomo

Title: Sosiaalityön tutkimus ja kuntien moninaiset tutkimuslupakäytännöt

Year: 2022

Version: Published version

Copyright: © 2022 Janus Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti

Rights: CC BY-NC-ND 4.0

Rights url: https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

Please cite the original version:

Kannasoja, S., Ruonakangas, S., Närhi, K., Rantamäki, N., & Kokkonen, T. (2022). Sosiaalityön tutkimus ja kuntien moninaiset tutkimuslupakäytännöt. Janus: sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti, 30(3), 302-308. https://doi.org/10.30668/janus.112473

Sosiaalityön tutkimus ja kuntien moninaiset tutkimuslupakäytännöt

Sirpa Kannasoja: *YTT, yliopistotutkija, Jyväskylän yliopisto*
Santra Ruonakangas: *YTM, projektitutkija, Jyväskylän yliopisto*
Kati Närhi: *YTT, professori, Jyväskylän yliopisto*
Niina Rantamäki: *YTM, projektitutkija, Jyväskylän yliopisto*
Tuomo Kokkonen: *YTT, yliopistotutkija, Jyväskylän yliopisto*

sirpa.kannasoja@jyu.fi; santra.p.ruonakangas@jyu.fi; kati.narhi@jyu.fi; niina.j.rantamaki@jyu.fi; tuomo.kokkonen@jyu.fi

Janus vol. 30 (3) 2022, 302–308

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasoisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta (605/2020) vahvisti sosiaalityön tutkimuksen asemaa. Rahoitusta myönnetään tutkimushankkeille, jotka edistävät sosiaalihuollon ja sosiaalityön tutkimusperusteisuutta ja siten sosiaalihuollon käytäntöjen vaikuttavuutta. Ensimmäiset rahoituspäätökset annettiin joulukuussa 2020, jolloin rahoitusta myönnettiin kahdeksalle hankkeelle yhteensä neljä miljoonaa euroa vuosille 2021–2022.

Yksi kahdeksasta ensimmäisestä rahoituksen saaneesta sosiaalityön tutkimushankkeesta on professori Kati Närhin johtama Jyväskylän yliopiston Monitoimijainen rakenteellisen sosiaalityön toimintamalli tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalveluissa (MoRa) -hanke. Hankkeessa tutkitaan rakenteellisen sosiaalityön nykytilaa määrällisten ja laadullisten aineistojen avulla sekä niitä yhdistämällä. Osana hanketta toteutettiin valtakunnallinen sosiaalityöntekijöille ja johtaville sosiaalityöntekijöille suunnattu kysely. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää, miten rakenteellista sosiaalityötä toteutetaan julkisella sektorilla, mitkä ovat työtä estävät ja mahdollistavat tekijät sekä millaiset ovat rakenteellisen sosiaalityön tulevaisuudennäkymät. (Ks. lisää MoRa-hanke 2021.)

Haluamme tässä puheenvuorossa nostaa esiin valtakunnallisen kyselytutkimuksen tutkimuslupaprosessiin ja aineistonkeruuseen liittyviä huomioita, sillä tutkimusprosessin kuluessa havaitsimme, että kuntien ja kuntayhtymien tutkimuslupakäytännöt vaihtelevat suuresti (ks. myös Kannasoja 2021). Haluamme tuoda esiin erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen näkökulmasta nousseita havaintoja, mutta pyrimme tarkastelemaan tutkimuslupaprosessia myös tutkimusluvan myöntäjän näkökulmasta. Lopuksi kuvaamme tutkimuslupaprosessin kriittisiä vaiheita ja teemme joitakin huomioita tutkimuslupaprosessin kehittämiseksi. Esimerkkimme on sosiaalityön tutkimuksen piiristä, mutta huomiomme ovat yleistettävissä myös muiden tieteenalojen tutkimuksiin, joissa kyselyihin vastaajina on kunnissa ja tulevilla hyvinvointialueilla työskenteleviä työntekijöitä.

Monivaiheinen ja tarkkuutta vaativa tutkimuslupaprosessi

Kyselytutkimuksen tavoitteena oli saada yleistettävää tietoa julkisella sektorilla toteutettavasta rakenteellisesta

sosiaalityöstä ja sen nykykäytännöistä. Tutkimuksen kohdejoukkoon kuuluivat julkisella sektorilla työskentelevät sosiaalityöntekijät ja johtavat sosiaalityöntekijät. Julkisissa palveluissa työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä ei pidetä rekisteriä, joten heidän täsmällistä määräänsä ei tiedetä. Näin ollen perusjoukko on tuntematon. Tämän vuoksi on mahdotonta tehdä kokonaistutkimusta, eikä siten myöskään otantaan perustuvaa tutkimusta. Tutkimushankkeessa ainoaksi vaihtoehdoksi jäi mahdollisimman kattavan näytteen kerääminen.

Kattavan näytteen keräämiseksi meidän oli tavoitettava julkisella sektorilla työskentelevät sosiaalityöntekijät ja johtavat sosiaalityöntekijät. Ensin selvitimme jokaisen kunnan osalta, järjestääkö se sosiaalityön palvelun itse, vastuukuntamallilla vai kuntayhtymänä. Selvityksemme jälkeen päädyimme siihen, että koska kysymme organisaation työntekijöiltä kysymyksiä organisaatiosta ja siellä toteutettavasta rakenteellisesta sosiaalityöstä, johtamisesta ja resursseista, meidän tulee pyytää organisaatioilta tutkimuslupa tutkimuksen toteuttamiseen. Tässä tapauksessa se tarkoitti tutkimusluvan hakemista kaikista Suomen kuntayhtymistä, vastuukuntamallilla toimivien kuntien isäntäkunnista sekä niistä kunnista, jotka eivät kuulu kuntayhtymään tai vastuukuntamalliin.

Osa suurista kunnista oli sähköistä asiointia kehittäessään huomioinut myös tutkimuslupaprosessiin liittyvät asiat, mutta osa kunnista otti vastaan ainoastaan paperisia alkuperäisellä allekirjoituksella varustettuja tutkimuslupahakemuksia. Tutkimusryhmän ollessa melko suuri, kuusi henkilöä, ja heidän asuessa eri paikkakunnilla, alkuperäisten allekirjoitusten saamisessa perinteistä maapostia käyttäen meni koronaa seuranneena etätyöaikana pitkään. Mielenkiintoinen sähköisen asioinnin yksityiskohta oli henkilökohtaisen tunnistautumisen edellyttäminen tutkimuslupahakemusta jätettäessä: tutkimuksen johtajahan ei hae lupaa yksityishenkilönä, vaan oman tutkimusorganisaationsa edustajana.

Tutkimuslupien hakemista varten laadimme yleisen kaikkiin kuntiin ja kuntayhtymiin soveltuvan tutkimuslupahakemuksen sekä liitteiksi tutkimussuunnitelman, kyselylomakeluonnoksen, tiedotteen tutkittaville, tietosuojailmoituksen ja suostumuksen tutkimukseen osallistumisesta. Halusimme vastaajien edustavan mahdollisimman kattavasti Suomessa työskenteleviä sosiaalityöntekijöitä, joten tuotimme kaikki edellä mainitut lomakkeet sekä suomeksi että ruotsiksi. Ja koska osalla kunnista ja kuntayhtymistä on organisaatioiden omiin tarpeisiin soveltuvat tutkimuslupahakemuspohjat, täytimme yleisen tutkimuslupahakemuksen lisäksi noin kolmekymmentä kuntien ja kuntayhtymien tutkimuslupasivustoillaan ohjeistamaa yksilöllistä tutkimuslupahakemuspohjaa ja tuotimme niihin vaadittavia kuntakohtaisesti määriteltyjä erilaisia liitteitä. Muutama kuntien ja kuntayhtymien tutkimuslupahakemuspohja ei soveltunut yliopiston tutkimushankkeen tarpeisiin, vaan ne oli suunniteltu lähinnä opiskelijoiden opinnäytetöiden tutkimusluvan hakemiseen. Lisäksi useissa hakemuksissa edellytettiin luvan antavan organisaation yhteyshenkilön mainintaa eli kuka kunta- tai kuntayhtymäorganisaatioissa toimii tutkimuksen osalta

yhteyshenkilönä. Yhteyshenkilön etsintä tuntemattomista kuntaorganisaatioista tutkimuslupavaiheessa oli työlästä ja aikaa vaativaa. Tutkimusprosessin etenemisen kannalta tämä kuitenkin osoittautui loistavaksi toimintatavaksi. Yhteyshenkilö osoittautui korvaamattomaksi avuksi kyselyn tehokkaan välittämisen ja edelleen vastausten saamisen kannalta.

Kunnilla ja kuntayhtymillä oli erilaisia ohjeita, miten hakemus ja mahdolliset liitteet tuli toimittaa päätöksentekijälle. Hakemusten lähettäminen oli sinänsä yksinkertainen prosessi, kunhan osasi hallinnoida eri tutkijoiden tuottamia tiedostoja ja liittää organisaatioiden omiin hakemuksiin oikeat liitteet sekä toimittaa hakemukset oikeisiin osoitteisiin: osa hakemuksista lähetettiin sähköisen asioinnin e-lomakkeen kautta, osa sähköpostitse kirjaamoon, osa roolisähköpostiosoitteeseen ja osa lisäksi yhteyshenkilölle. Osa hakemuksista tuli lähettää liitteineen sekä sähköisesti että maapostina.

Samaan aikaan hakemusten kirjoittamisen ohella jo lähetettyihin hakemuksiin alkoi saapua päätöksiä. Ne olivat toisiinsa nähden hyvin erilaisia. Yksi tapa oli lähettää tutkimuslupatieto sähköpostiviestinä, toinen liitetiedostona muutaman rivin päätöksenä, kolmas tapa oli kirjoittaa monisivuinen päätös. Osassa päätöksistä oli mukana lakiperustelut ja muutoksenhakuohjeet sekä joissakin myös ohje kyselyn jakamiseksi. Yhdessä oli listaus tutkimuksen kohdejoukon esihenkilöiden sähköpostiosoitteista. Osassa päätöksistä oli myös ohjeita tutkimustulosten välittämisen tavasta ja kohdehenkilöistä, kenelle hankkeen tuotokset tulee lähettää hankkeen päättyessä. Päätöksiä saapui sähköpostitse joko hakijalle, hakemuksen lähettäjälle tai koko tutkijaryhmälle. Niitä saapui myös pelkästään paperipostina, tällöin useimmiten alkuperäisin allekirjoituksin joko hakijalle tai hakemuksen lähettäneelle henkilölle. Päätöksiä kävimme etätyöläisinä hakemassa työpaikalta ja tietoja kokosimme yhteiskäyttöiseen tiedostoon.

Tutkimuslupahakemuksessa ilmoitettuun aineistonkeruun päättymisajankohtaan eli 30.6.2021 mennessä myönteisen tutkimuslupapäätöksen oli tehnyt 122 kuntaa ja kuntayhtymää, joiden väkiluku edusti yhteensä 88,2 prosenttia Suomen väestöstä. Yksi suuri kaupunki teki myönteisen päätöksen vain yhden sosiaalityön palvelun osalta. Viisi kuntaa teki kielteisen päätöksen, ja näiden kuntien väkiluku edusti 0,8 prosenttia väestöstä. Kaksi kuntaa teki myönteisen päätöksen aineistonkeruun jo päätyttyä. Loput kunnista tai kuntayhtymistä (6,4 % väkilukuun suhteutettuna) ei tehnyt minkäänlaista tutkimuslupapäätöstä hakemuksesta ja kahdesta muistutusviestistä huolimatta.

Huolellisesta ja aikaa vievästä tutkimuslupaprosessista huolimatta kohtasimme aineistonkeruuseen liittyvät haasteet uudelleen tutkimuksen kohdejoukkoa tavoitellessamme. Lähestyimme sosiaalityöntekijöitä tutkimuskutsulla tutkimusluvan myöntäneiden kuntien ja kuntayhtymien kirjaamojen, tutkimusluvan myöntäneen viranomaisen sekä mahdollisen kunnan nimeämän yhteyshenkilön kautta. Etenkin suurissa organisaatiossa sähköpostilla välitettävä kutsu tutkimukseen osallistumisesta kulki linjaorganisaatioissa usean välikäden kautta. Epäselväksi jäi, kuinka

hyvin kutsu loppujen lopuksi tavoitti tutkimuksen kohdejoukkoon kuuluvat.

Hyvin pian aineistonkeruun aloittamisen jälkeen havaitsimme, että tutkimusaineistoa ei alkanut muodostua odotustemme mukaisesti. Tästä syystä päädyimme etsimään suurimpien kuntien ja kuntayhtymien sosiaalityöntekijöiden ja johtavien sosiaalityöntekijöiden sähköpostiosoitteita ja lähetimme kutsun tutkimukseen osallistumisesta mahdollisuuksien mukaan suoraan tutkimuksen kohdejoukolle. Tosin useissa kunnissa ja kuntayhtymissä sosiaalityöntekijöiden nimet eivät olleet julkisesti saatavilla, mikä hankaloitti kohdejoukon tavoittamista. Lisäksi osa sosiaalityöntekijöiden tiedoista osoittautui vanhoiksi esimerkiksi työntekijävaihtuvuudesta johtuen. Vaihtuvuutta tapahtui kohtalaisen paljon myös alkukesän aikana, minkä huomasimme lähettäessämme muistutusviestejä kyselystä.

Tavoitettavuuteen liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi päädyimme viestimään tutkimuksestamme ja välittämään tutkimuskutsua myös sosiaalialan osaamiskeskusten internetsivujen ja sähköpostitse lähetettävien uutiskirjeiden kautta. Myös Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia julkaisi tutkimuskutsun Facebook-sivustollaan ja välitti sitä sähköpostitse tutkimuksen kohdejoukolle. Lisäksi tiedotimme kyselytutkimuksesta hankkeemme Internet-sivuilla ja julkaisimme tutkimuskutsun kaksi kertaa Facebookin suljetussa Sosiaalityön uraverkosto -ryhmässä, johon kuuluu noin 4100 sosiaalityöntekijää ja sosiaalityön tutkinto-opiskelijaa. Jotta tutkimuksen kohdejoukon ulkopuoliset eivät erehtyisi vastaamaan kyselyyn, pyrimme viestinnässä ilmaisemaan tarkoin, mikä on tutkimuksemme kohdejoukko. Tästä huolimatta jouduimme poistamaan aineistosta 11 tutkimuksen kohdejoukkoon kuulumattoman vastaajan vastaukset, jotta aineisto kuvastaisi tavoittelemaamme kohdejoukkoa.

Edellä kuvatuista vaikeuksista huolimatta aineiston edustavuuden tarkastelun pohjalta voimme todeta, että lopullisessa aineistossa mukana olevien vastaajien määrä maakunnittain vastaa hyvin väestön suhdetta suomalaisissa maakunnissa väkilukuun suhteutettuna. Vastaajat (N=585) edustavat arviolta noin 12 prosenttia julkisella sektorilla työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä (N=4677) (Vuorijärvi, Raappana, Kinnunen & Kostamo-Pääkkö 2018).

Pohdintaa tutkimuslupaprosessista ja tutkimuksen toteuttamisen haasteista

Ajattelemme, että tutkimuslupaprosessin ja tutkimuksen toteuttamisen haasteiden nostaminen esiin yhteiseen keskusteluun on tärkeää monestakin eri syystä. Tutkittu tieto on sosiaalityön profession kehittymisen ja vaikuttavan sosiaalityön toteuttamisen perusehto. Tarve sosiaalityön ilmiöiden ja käytäntöjen valtakunnalliseen tutkimiseen on suuri, ja uusi valtion tutkimusrahoitus on mahdollistanut sosiaalityön käytäntöihin liittyvää tutkimusta uudella tavalla. Siten on oletettavaa, että valtakunnallisesti toteutettavien kyselyiden määrä tulee lisääntymään ja aineiston keräämiseen liittyvät reunaehdot mietityttävät erityisesti tutkijoita, jatkossa kenties myös kuntien ja hyvinvointi-

alueiden tutkimuslupapäätöksiä tekeviä viranhaltijoita tutkimuslupahakemusten kasvavan määrän myötä.

Olemme myös havainneet, että luotettavan tutkimustiedon tuottaminen – hankkeemme kontekstissa sosiaalityöntekijöiden työhön liittyen – on haastavaa. Tästä johtuen on tärkeä pyrkiä ratkomaan tutkimustoiminnan edellytyksiin ja reunaehtoihin liittyviä haasteita. Tutkimushankkeemme osalta havaitsimme haasteiden liittyvän ainakin rekisterien puutteeseen, sosiaalityöntekijöiden tavoitettavuuteen ja kuntien tutkimuslupakäytäntöihin. Rekisterien puutteella tässä yhteydessä tarkoitamme sitä, että meiltä puuttuu Suomessa esimerkiksi valtakunnallinen tieto sosiaalityöntekijöiden määrästä ja vielä tarkemmin alueittaisesta määrästä. Eli perusjoukko on tuntematon. Tämän tiedon puuttuessa emme voi tehdä kokonaistutkimusta, emmekä otantaan perustuvaa aineistonkeruuta. Tällöin ainoaksi vaihtoehdoksi jää näytteen kerääminen. Eikä näytteeseen perustuvaa tietoa voida yleistää koskemaan kaikkia sosiaalityöntekijöitä, koska vastaajien valikoitumista on suurelta osin mahdoton arvioida. Tämä heikentää tulosten luotettavuutta.

Sosiaalityöntekijöiden tavoitettavuudella tarkoitamme sitä, että meiltä puuttuvat suorat ja selkeät väylät tavoittaa sosiaalityöntekijöitä – tarvitaan organisaatiolta tutkimuslupa tai ei. Sosiaalityöntekijät työskentelevät monenlaisissa organisaatioissa: yksityisellä, julkisella ja kolmannella sektorilla sekä vapaaehtoistyössä. Jo pelkästään julkisella sektorilla työskenteleviä sosiaalityöntekijöitä on vaikea tavoittaa, mihin on syynä sekä valtakunnallisten rekisterien puute, mutta myös se, että kuntaorganisaatioissa ei näytä olevan ajantasaista tietoa heillä työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä osin suuresta työntekijävaihtuvuudestakin johtuen. Lisäksi kuntaorganisaatioissa ei ole selkeitä väyliä tiedon välittämiseen, vaan tieto kulkee esimerkiksi kirjaamosta eteenpäin oikeille tahoille erilaisten johtoportaiden kautta: jos ketju katkeaa jonkin tahon unohtaessa välittää viestiä kyselystä eteenpäin, kyselylinkki ei saavuta potentiaalisia vastaajia, eikä tutkimuksen toteuttaja saa tätä tietoonsa.

MoRa-hankkeessa tutkimuslupahakemusten laatiminen, täyttäminen ja lähettäminen liitteineen kesti kolme työviikkoa ja piti neljä työntekijää aktiivisesti asian äärellä. Työajallisesti mitattuna tutkimuslupien hakeminen osoittautui siis pitkäksi, intensiiviseksi ja kalliiksi tutkimuksen vaiheeksi. Tutkimuslupaprosessi näytti olevan paljon resursseja vaativa vaihe myös kuntaorganisaatioille. Näin ollen tutkimuslupaprosessia on syytä systematisoida siten, että tutkimusaineistojen kerääminen on helpompaa ja nopeampaa ja että se tukee tiedon luotettavuutta.

On kuitenkin huomattava, että tutkimuslupaprosessin systematisointiin liittyy monia erilaisia huomioitavia asioita. Yksi tärkeimmistä on noudattaa tutkimuksen eettisiä periaatteita. Tutkittavien itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, vahingoittamisen välttäminen sekä yksityisyys ja tietosuoja ovat keskeiset vaateet (Kohonen ym. 2019). Tässä esimerkkitapauksessa itsemääräämisoikeus liittyy kuntaorganisaation oikeuteen päättää siitä, mitä tietoa kuntaorganisaatiosta saadaan luovuttaa tutkimuksen käyttöön ja so-

siaalityöntekijöiden oikeuteen päättää omalta osaltaan siitä, mitä tietoa he haluavat luovuttaa tutkimuksen käyttöön. Tutkimushankkeen tutkijoiden velvollisuuteen kuuluu huolehtia erityisesti vastaajien ja organisaatioiden tietosuojasta, haitan minimoinnista ja riittävästä tiedottamisesta tutkimuksen osalta. Kun tutkimuksen aineiston keruuseen liittyvä prosessi on hoidettu tutkimuseettisiä periaatteita noudattaen, kuntaorganisaatio ja tutkimukseen osallistuvat työntekijät voivat luottaa siihen, että heitä on informoitu riittävästi tutkimuksesta, heille ei aiheuteta haittaa ja heistä kerättyä tietoa käytetään oikein ja säilytetään turvallisesti. Prosessi vahvistaa myös tutkimushankkeiden aineistonkeruuta. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna, kuntaorganisaatioiden tutkimuslupia myöntävien päätöksentekijöiden ei ole syytä toimia portinvartijoina tutkijoiden viestiessä tutkimuksesta ja siihen liittyvästä aineistonkeruusta. Päinvastoin jo lakisääteisyytensä (612/2021) vuoksi tulevien hyvinvointialueiden edellytetään osallistuvan kansalliseen ja alueelliseen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen toimimalla yhteistyössä koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa tekevien organisaatioiden kanssa. Laadukkaat ja vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelut edellyttävät kehittyäkseen parasta saatavilla olevaa tietoa (ks. esim. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus 2020–2022). Näin ollen tieteellinen tutkimus on olennainen väylä hyvinvointialueiden palveluiden ja toimintakäytäntöjen kehittämisessä.

Toivomme sosiaalityön tutkijoiden ja kuntien tutkimuslupapäätöksiä käsittelevien viranhaltijoiden löytävän yhteiseen keskusteluun, jotta voisimme yhdessä pohtia tutkimuslupaprosessin systematisointia. Ensinnäkin ehdotamme tuleville hyvinvointialueille ja niihin sisältyviin kuntiin kattavia yhteisiä ja yhdenmukaisia tutkimuslupaprosesseja tutkimuslupahakemuksineen ja liitteineen. Digitaalisia palveluita kehitettäessä tutkimuslupaprosessi olisi luontevaa liittää osaksi hyvinvointialueiden sähköistä asiointipalvelua: käytäntö mahdollistaisi tutkimuslupahakemuksen ja sen liitteiden lähettämisen salattuna, eikä hakemuksen vireille saanti olisi yksittäisten viranhaltijoiden sähköpostiosoitteista riippuvaista. Toinen ehdotuksemme liittyy tutkimuksen kohdejoukon, tässä tapauksessa sosiaalityöntekijöiden tavoitettavuuteen. Selkeät käytännöt tukevat tutkimuksen kohdejoukon tavoittamista vahvistaen tutkimusaineiston keruuta ja palvellen sekä kuntaorganisaatioiden ja tulevien hyvinvointialueiden, tutkimuslaitosten että laajemmin kansallista tiedon tuottamisen yhteistä intressiä. Yksi loistava, joissakin kunnissa ja kuntayhtymissä olemassa oleva käytäntö, oli yhteyshenkilön nimeäminen: kuntaorganisaatiossa, jatkossa hyvinvointialueilla, nimettäisiin sosiaalihuollon tutkimukseen kiinnittyvä yhteyshenkilö, joka toimisi tutkimushankkeiden ja tutkittavien välisenä linkkinä. Kaiken kaikkiaan on varmasti kaikkien toimijoiden etu, että yliopistotasoisen sosiaalityön tutkimuksen tekemisen reunaehdot pikemminkin mahdollistavat kuin hidastavat systemaattisen ja laadukkaan tutkimustoiminnan.

Kirjallisuus

Kannasoja, Sirpa (2021) Havaintoja tutkimuslupakäytännöistä. Sosiaalityön tutkimuksen seuran kolumni 5/2021. http://sosiaalityontutkimuksenseura.fi/Ajankohtaista?id=163. Luettu 22.11.2021.

Kohonen, Iina & Kuula-Luumi, Arja & Spoof, Sanna-Kaisa (2019) Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakkoarviointi Suomessa – Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2019. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 3/2019. Saatavissa: https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Ihmistieteiden_eettisen_ennakkoarvioinnin_ohje_2019.pdf. Luettu 21.10.2021.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021.

MoRa-hanke (2021) Monitoimijainen rakenteellisen sosiaalityön toimintamalli tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalveluissa (MoRa). http://r.jyu.fi/morahanke. Luettu 22.11.2021.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasoisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta 605/2020.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus 2020–2022. Ohjelma ja hankeopas. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020: 3. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162004/STM_2020_3_j.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu 22.11.2021.

Vuorijärvi, Petri & Raappana, Mervi & Kinnunen, Petri & Kostamo-Pääkkö, Kaisa (2019) Sosiaalihuollon ammattihenkilöstö- ja tehtävärakenneselvitys 2018. Julkaisematon.